

SLOVENSKEM ŠTAJERSKEM. Kot odgovorna sodelavka za slovenski del Internationale volkskundliche Bibliographie (Basel) je prispevala za l. 1973 67 in za l. 1974 42 v nemščini redigiranih listkov z bibliografskimi podatki o pomembnejših etnoloških objavah na slovenskem področju. — Za „Demos“, ethnographische und folkloristische Informationen (Dresden), je napisala o etnoloških objavah v SRS 15 (nemških) referatov. — Dr. N. Kuret je urejal zbrano dopolnjeno gradivo o maskah na Slovenskem in se lotil njegovega kompleksnega študija: najprej najstarejše plasti — živalskih mask. — V pustnih dneh je sekcija organizirala sistematično fotografiranje nekaterih redkejših pustnih likov na terenu; jeseni l. 1975 pa na prošnjo Društva slovenskih prevajalcev pripravila manjšo razstavo na Bledu, posvečeno spominu 150-letnice A. Š. Drabosnjaka.

SEKCIJA ZA MATERIALNO KULTURO je raziskovala na terenu občasno naseljene stavbe. Dr. T. Cevc je s tem v zvezi obiskal vinogradniško vas Drašiče v Beli krajini, gozdne delavce v kočevskih gozdovih, Gorje pri Bledu in nekajkrat Koprivo na Krasu in okoliške vasi. Večino zbranega gradiva predstavljajo fotografski in dia-posnetki okroglih kraških „hišk“ in vinskih hramov. — Dr. T. Cevc je sodeloval tudi v pripravah za izdajo publikacije *Les v arhitekturi Jugoslavije*, ki jih vodi Medakademij-ski odbor v Beogradu.

Knjižnica se je v l. 1975 povečala za 706 enot, posebno bogastvo pa je pridobitev knjižnice (+) dr. B. Orla, nekdanjega ravnatelja SEM. Bibliotekarka S. Zemljčič-Golob je skupaj s H. Ložar-Podlogar sodelovala tudi v pripravah za etnološko dokumentacijo.

Vsi imenovani razen dr. N. Kureta in S. Z. Golob so se udeležili 8. posvetovanja skupine „Alpes Orientales“ na Ravanci v Reziji s temo: Izseljenstvo v življenju in izročilu Vzhodnih Alp.

M. Stanonik

GLASBENO NARODOPIISNA SEKCIJA ISN SAZU

Terensko delo je bilo usmerjeno predvsem na nekatera doslej še neraziskana območja v Sloveniji in pri slovenski manjšini v Italiji, razen tega na ljudsko umetnost pritrkavanja na zvonovih. Obiskani so bili naslednji kraji: Gaberje pri Dobrovi (3. jan.), Dobropolje (12. jan., 30. marca, 5. apr., 19. okt.), Celje (16. jan.), Šentvid p. Planini (26. jan.), Beneška Slovenija (Črni vrh, Erbeč, Kal. Špekona-Štupca) in Goriško (Gorica, Gabrje, Renče) (8.–12. febr.), Zabukovje na Kozjanskem (16. mar.), Črni vrh in Marsin v Ben. (22. in 23. mar., 13. apr.), Adlešiči (25. mar.), Zelenbreg, Strajna, Šentanel (25. in 26. apr., 25. maja), Žuniči p. Preloki (18. maja), Črnuče (1. jun.), Šmarje p. Jelšah (6. jul.), Vipava in okolica (6., 13. 20. jul., 7. sept.), Lenart v Slov. gor. (12. in 13. jul.), Ravne na Kor. (22. in 23. nov.). Novonabrano in od drugih ustanov poslano gradivo obsega blizu 500 primerov.

Sodelavci sekcije so pomagali pri skupni akciji slovenskih etnologov za izdelavo vprašalnic za Etnološko topografijo slovenskega etničnega ozemlja. V. Vodušek je sourednik pri publikacijah teh vprašalnic.

Začele so se priprave gradiva za 3. knj. izdaje „Slovenske ljudske pesmi“, za RTV-serijo „Slovenska zemlja v pesmi in besedi“ pa je bilo pripravljenih 15 polurnih oddaj.

Sekcija je kot ustanova članica mednarodne organizacije „International Folk Music Council“, in njeni sodelavci so se tudi kot posamezniki udeleževali raznih mednarodnih akcij in strokovnih posvetovanj („Alpes Orientales“ v Reziji 4.–7. jun., vseh pet, štirje z referatom; Simpozija za raziskavo ljudskih balad v Holandiji 10.–12. jul., Z. Kumer z referatom; kongresa SUFJ na Zablaku v Črni gori 28. sept. do 1. okt., M. Ramovš, M. Terseglav), pomagali so strok. odboru „Smotre folklor“ v Zagrebu (Z. Kumer, M. Ramovš), opravili vrsto strokovnih predavanj (Z. Kumer na muzikol. odd. fil. fak., na Akad. za glasbo in na muzikol. odd. univerze v Innsbrucku; M. Ramovš na Seminarju za vodje folk. skupin pri ZKPO in na Sred. baletni šoli; M. Terseglav za podružnico Slavist društva v Novi Gorici in za gimnazijo ter ekon. sred. šolo v Kopru; V. Vodušek na pevovodskem seminarju v Kopru), ter bili člani mednarodnih žirij (Z. Kumer za „Europa-Preis für Volkskunst“, J. Strajnar za „Prix de musique folkloriques de radio Bratislava“).

V. Vodušek

SLOVENSKI ETNOGRAFSKI MUZEJ V LJUBLJANI

Poleg rednega notranjega muzejskega in terenskega dela je našemu muzeju v letu 1975 uspelo vsaj začasno rešiti dvoje najbolj perečih problemov: vprašanje delovnih prostorov za kustose in vprašanje depojskih prostorov. S finančno podporo (posojilom Ljubljanske kulturne skupnosti) smo največjo razstavno dvorano pregradili po višini in v spodnjem delu pridobili štiri nove delovne prostore, prostor za knjižnico ter prostor za predavanja. Nad njimi je ostala po kvadraturi nezmanjšana površina; to smo s predelnimi panoji uredili v primeren razstavni prostor. Ustrezni delovni pogoji za nekatere strokovne uslužbence so se s tem po več kot treh desetletjih premaknili z mrtve točke, vprašanje delovnih prostorov tehničnega oddelka, knjižnice in uprave pa ostaja nadalje nerešeno. Tudi razstavni prostori za stalno etnografsko razstavo ostajajo del kompleksnega nerešenega stanja in razvoja osrednjega etnografskega muzeja.

Rešitev depojskih prostorov prav tako lahko prikažemo z dveh nasprotujočih si gledišč. Izpraznili smo neprimerne podstrešne prostore, kjer smo ob neizogibnem prašenju ter vroči poletni strešni pripeki hranili vse drobne predmete iz gospodarstva, obrti in notranje hišne opreme; prav tako podstrešni depo za tekstil in s tem pridobili še en delovni prostor za kustosa in tudi največji depo v Moderni galeriji, kjer smo že skoraj dvajset let ovirali razvoj te ustanove, hkrati pa s pomožnimi lučmi iskali predmete v skrinjah in omarah, toda vse te predmete imamo sedaj zunaj Ljubljane, daleč od razstavnih in delovnih prostorov, v bivšem uršulinskem samostanu v Škofji Loki. Selitev je zahtevala veliko napora (nad dvesto voženj z muzejskim kombijem) in izredne zavzetosti muzejskega tehničnega oddelka še posebej zato, ker je bilo treba obnoviti tudi prostore v samostanu, jih v pritličju zavarovati pred vlago, popraviti tla, električno napeljavo, zapiranje oken in vrat, to preplekati in še kaj. Okoli 15.000 muzejskih predmetov je sedaj v novih, svetlih in suhih prostorih, toda razloženi so po tleh, ker je za ustrezne kovinske police, za omare, panoje in drugo opremo zmanjkalo denarja. Z izselitvijo „Elre“ in zasebnih strank iz samostana smo v zadnjem času pridobili še okoli 400 m² prostorov, obenem pa prevzeli veliko skrb za vzdrževanje stavbe, ki ima med drugim dotrajano streho, da ne omenjamo fasade.

Ob selitvi predmetov je tehnični oddelk izkoristil priložnost za čiščenje in pregled predmetov ter ločil dobro ohranjene od poškodovanih in okuženih. Ti so bili nato premazani s sredstvom proti lenim zajedalcem. Poleg tega je bilo v muzeju restavriranih še 195 lesenih in kovinskih ter 160 tekstilnih predmetov.

Muzej je svoje zbirke v tem letu povečal za 566 predmetov, med katerimi je posebej pomembna zbirka predmetov notranje hišne opreme iz Prlekije. Poleg tega smo poskrbeli za nabavo predmetov, ki bodo na razstavi predstavili ljudsko kulturo idrijskih rudarjev.

Strokovna muzejska knjižnica je v tem letu pridobila 540 novih knjig in revij, dopolnjevala je hemeroteke, rednim naročnikom in v zamenjavo doma in v tujini pa je odposlala 670 izvodov Slovenskega etnografa XXV–XXVI, ki ga je izdal muzej v tem letu. Arhivski oddelk je s pridobitvijo nove kovinske kartotečne omare dobil možnosti za ureditev terenskih zapiskov, se pravi za razvrstitev kartotečnih listov z zapisi po krajevni in stvarni razporeditvi. Doslej jih je vložil nad 16.000. Vse inventarne knjige (13) smo dali v mikrofilmanje, s čemer smo nekako zavarovali dokumentacijo muzejskih zbirk. Fototeka se je povečala za okrog tisoč fotografij z negativy ter za 750 barvnih diapozitivov. Inventariziranih je bilo 325 predmetov.

Pripravili in odprli smo sedem razstav, od katerih smo jih pet pripravili sami, dve pa dobili v zameno z muzeji drugih republik. Gostujoči sta bili razstavi „Nakit iz Srbije“ in „Les in človek“ (Hrvaška). Doma pripravljene so bile naslednje razstave: „Savinjsko splavarstvo“ in „Slovenska ljudska kultura“ (v Ljubljani), „Z žlico po svetu“ in „Kultura Indijancev Ojibwa v 19. stoletju“ (v Goričanah) ter „Vraževerje na Slovenskem“ (v gradu Bogenšperk pri Litiji). Razen tega smo sodelovali pri večji mednarodni razstavi v Belgiji. Pripravljamo naslednje razstave: „Gostilne na Slovenskem“, „Življenje idrijskih rudarjev“, „Slovenska ljudska umetnost“, „Lesne obrti na Slovenskem“, „Vzajemna pomoč na vasi“, „Nakit Afričanov“ in razstava o Romih. Z razstavami so tesno povezana raziskovanja, med katerimi je raziskovanje življenja idrijskih rudarjev in nakita Afričanov že končano.